ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

(ร่าง) หลักเกณฑ์การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและ การให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (ฉบับที่ 2)

ฝ่ายนโยบายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

พฤศจิกายน 2569

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ / 2570

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (ฉบับที่ 2)

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นแหล่งเงินทุนสำคัญสำหรับประชาชน โดยในปัจจุบันธุรกิจดังกล่าวมีขนาดใหญ่ มีปริมาณธุรกรรมจำนวนมาก ครอบคลุมการให้บริการแก่ประชาชนในวงกว้าง ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม ภาครัฐจึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 พ.ศ. 2568 โดยให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยมุ่งเน้นการคุ้มครองลูกค้าในมิติของการให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคยังคงเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านรูปแบบและเนื้อหาของข้อสัญญา ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา

ต่อมาเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2569 คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาได้ออกประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. 2569 โดยปรับปรุงขอบเขตการบังคับใช้ให้ครอบคลุมเฉพาะผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดา ส่งผลให้ลูกค้าของผู้ประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยมีความเสี่ยงด้านข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กจำนวนมากและกระจายการให้บริการทั่วประเทศ ประกอบกับการเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกรรมที่ก่อให้เกิดภาระหนี้มูลค่าสูงเมื่อเทียบกับมูลค่าทรัพย์สินของประชาชนแต่ละราย นอกจากนี้จากการติดตามแนวปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจ พบว่ามีการใช้ชื่อค่าบริการที่หลากหลาย ซึ่งอาจทำให้ลูกค้าทำความเข้าใจและเปรียบเทียบค่าบริการระหว่างผู้ประกอบธุรกิจได้ยาก และเป็นข้อจำกัดในการตัดสินใจเลือกใช้บริการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงออกประกาศฉบับนี้ เพื่อให้ลูกค้าได้รับความคุ้มครองอย่างเหมาะสม เป็นธรรม และต่อเนื่อง โดยกำหนดเงื่อนไขสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องระบุในสัญญา รวมถึงกำหนดมาตรฐานชื่อค่าบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องใช้ในการให้บริการแก่ลูกค้า โดยการกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมในครั้งนี้ จะช่วยให้ลูกค้าสามารถทำความเข้าใจและเปรียบเทียบเงื่อนไขและค่าบริการระหว่างผู้ประกอบธุรกิจได้ง่ายขึ้น รวมทั้งได้รับข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกใช้บริการได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน ซึ่งจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพในการกำกับดูแลในระยะต่อไป

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 120/1 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่แก้ไข

แก้ไขประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง ทั้งนี้ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยให้ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม

5. เนื้อหา

5.1 ให้เพิ่มเติมคำจำกัดความ “อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงต่อปี (effective interest rate)” ระหว่างคำว่า “ค่าบริการ” และ “ดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้” ในข้อ 4.1 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569 ดังต่อไปนี้

“อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงต่อปี (effective interest rate)” หมายความว่า อัตราดอกเบี้ยสำหรับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งในลักษณะของการคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินต้นคงเหลือในแต่ละงวด

5.2 ให้ยกเลิกเอกสารแนบ 1 เรื่อง ขอบเขตการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569 และให้ใช้เอกสารแนบ 1 ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้แทน

5.3 ให้ยกเลิกความใน (1) ของข้อ 4.3.3 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**(1) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง** เป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องจ่ายอันเนื่องมาจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งและการผิดนัดชำระหนี้ของลูกค้า โดยในการให้บริการแก่ลูกค้า[1] ให้ผู้ประกอบธุรกิจใช้ชื่อค่าบริการและสามารถเรียกเก็บได้เฉพาะรายการตามที่หลักเกณฑ์กำหนด ดังนี้

(1.1) ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่หน่วยงานราชการ เช่น กรมการขนส่งทางบก กรมสรรพากร โดยในการให้บริการแก่ลูกค้า ให้ผู้ประกอบธุรกิจใช้ชื่อค่าบริการตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด เช่น กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ประมวลรัษฎากร และให้เรียกเก็บได้ตามอัตราที่กำหนดในกฎหมายนั้น

(1.2) ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่บุคคลอื่นหรือหน่วยงานภายนอกที่มิใช่หน่วยงานราชการ และค่าใช้จ่ายที่ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากการให้บริการแก่ลูกค้าและการผิดนัดชำระหนี้ของลูกค้า โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่มีเจตนาเพื่อหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์ของหน่วยงานทางการ เช่น การจัดตั้งบริษัทผู้ให้บริการภายนอกเพื่อให้มีหลักฐานการเรียกเก็บค่าบริการและนำไปเรียกเก็บกับลูกค้า รวมทั้งต้องไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่บุคคลอื่นหรือหน่วยงานภายนอก และค่าใช้จ่ายที่ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้นซ้ำซ้อนกัน โดยในการให้บริการแก่ลูกค้า ให้ผู้ประกอบธุรกิจใช้ชื่อค่าบริการและเรียกเก็บได้เฉพาะรายการตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบ 2”

5.4 ให้ยกเลิกความใน (2.2) ของข้อ 4.3.5 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**(2.2) กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อจากการที่ลูกค้าผิดสัญญา**

เมื่อลูกค้าผิดนัดชำระค่างวดสามงวดติด ๆ กัน และผู้ประกอบธุรกิจมีหนังสือบอกกล่าวลูกค้าให้ชำระค่างวดที่ค้างชำระนั้นภายในเวลาอย่างน้อยสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกค้าได้รับหนังสือ และลูกค้าละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น ผู้ประกอบธุรกิจมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ

---

[1] การใช้ชื่อค่าบริการในการจัดทำสัญญาตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.3 (1) ให้ใช้บังคับเฉพาะกรณีการทำสัญญาเช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นการส่วนตัว

เมื่อผู้ประกอบธุรกิจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ประกอบธุรกิจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อไม่ว่ากรณีใด และได้กลับเข้าครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ให้เช่าซื้อแล้ว ทั้งนี้ ก่อนนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ออกขายโดยวิธีประมูลหรือวิธีขายทอดตลาด ผู้ประกอบธุรกิจต้องดำเนินการให้มั่นใจว่าวิธีประมูลหรือวิธีการขายทอดตลาดมีความเหมาะสม เที่ยงธรรม และโปร่งใส รวมทั้งมีหน้าที่ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(2.2.1) ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหนังสือแจ้งให้ลูกค้าและผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี) ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้ลูกค้าใช้สิทธิซื้อก่อนภายในระยะเวลายี่สิบวันได้ตามมูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ โดยผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้ส่วนลดแก่ลูกค้าตามข้อ 4.3.5 (2.1) แต่ถ้าลูกค้าไม่ใช้สิทธิภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ผู้ค้ำประกันใช้สิทธินั้น โดยให้ผู้ค้ำประกันได้รับสิทธิเช่นเดียวกับลูกค้า ทั้งนี้ ลูกค้าหรือผู้ค้ำประกันอาจโอนสิทธิให้บุคคลภายนอกก็ได้

กรณีผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุของการไม่ได้แจ้งแก่ลูกค้าหรือผู้ค้ำประกัน แล้วแต่กรณี

อนึ่ง มูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อตามวรรคหนึ่งให้ผู้ประกอบธุรกิจคำนวณจาก (1) ค่างวดที่ผิดนัดชำระ (2) ค่างวดที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระที่ลูกค้ามีหน้าที่ต้องชำระให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจตามสัญญาเช่าซื้อ (3) ค่าติดตามทวงถามหนี้ค่าเช่าซื้อก่อนบอกเลิกสัญญา (4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบธุรกิจได้จ่ายแทนลูกค้าไปตามที่ได้จ่ายไปจริงและพอสมควรแก่เหตุก่อนบอกเลิกสัญญา และ (5) ดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ก่อนบอกเลิกสัญญา

(2.2.2) ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหนังสือแจ้งให้ลูกค้าและผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี) ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันประมูลหรือวันขายทอดตลาด ในหนังสือแจ้งนั้นอย่างน้อยต้องระบุชื่อผู้ทำการขาย วัน และสถานที่ที่ทำการขายในแต่ละครั้งไว้ในหนังสือ โดยจะระบุรายละเอียดการขายในแต่ละครั้งไว้ในหนังสือฉบับเดียวกันก็ได้ ทั้งนี้ เฉพาะการประมูลหรือขายทอดตลาดครั้งแรก ให้ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งราคาที่จะขายให้ลูกค้าและผู้ค้ำประกันทราบด้วย และห้ามปรับลดราคาดังกล่าว เว้นแต่จะได้มีหนังสือแจ้งราคาที่จะปรับลดนั้นให้ลูกค้าและผู้ค้ำประกันทราบก่อน อนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่เข้าสู้ราคาไม่ว่าโดยวิธีประมูลหรือวิธีขายทอดตลาดรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ให้เช่าซื้อ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

(2.2.3) กรณีผู้ประกอบธุรกิจนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ออกขายตามข้อ 4.3.5 (2.2.2) ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหนังสือแจ้งชื่อผู้ทำการขาย วัน สถานที่ที่ทำการขาย ราคาที่ขายได้ และรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขาย ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ได้ใช้จ่ายไปจริง โดยประหยัดตามความจำเป็น และมีเหตุผลอันสมควร รวมทั้งจำนวนเงินส่วนเกินที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องคืนให้แก่ลูกค้าหรือจำนวนเงินส่วนขาดที่ลูกค้าต้องรับผิด ให้ลูกค้าทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการขาย

การคำนวณจำนวนเงินส่วนเกินหรือส่วนขาดตามวรรคหนึ่ง หากได้ราคาหลังหักค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายเกินกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อตามข้อ 4.3.5 (2.2.1) วรรคสาม ผู้ประกอบธุรกิจต้องคืนเงินนั้นให้แก่ลูกค้า แต่หากได้ราคาต่ำกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้ออยู่เท่าใด ลูกค้าต้องรับผิดในส่วนที่ขาดนั้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระหลังจากที่บอกเลิกสัญญากับลูกค้า

กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจจะนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ออกขายโดยวิธีประมูลหรือขายทอดตลาดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบธุรกิจต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญาและประกาศฉบับนี้ รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขและวิธีการเข้าร่วมประมูลหรือการขายทอดตลาดของผู้ประกอบธุรกิจด้วย”

5.5 ให้ยกเลิกความในวรรคท้ายของข้อ 4.3.5 (2) ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569

5.6 ให้ยกเลิกความในข้อ 4.3.6 ถึง 4.3.8 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569

5.7 ให้เพิ่มความดังต่อไปนี้เป็นข้อ 4.3.6 ถึง 4.3.12 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569

“**4.3.6 การโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์และรถจักรยานยนต์สำหรับการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นการส่วนตัว**

(1) เมื่อลูกค้าได้ชำระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและค่าบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจอาจเรียกเก็บได้ตามข้อ 4.3.3 ครบถ้วนแล้ว ให้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อตกเป็นของลูกค้าทันที และผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องดำเนินการจดทะเบียนโอนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ดังกล่าวให้เป็นชื่อของลูกค้าภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ประกอบธุรกิจได้รับเอกสารที่จำเป็นสำหรับการจดทะเบียนดังกล่าวครบถ้วนจากลูกค้า เว้นแต่เป็นกรณีที่มีเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถทำการจดทะเบียนโอนดังกล่าวได้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจ

(2) หากผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามข้อ 4.3.6 (1) ผู้ประกอบธุรกิจต้องเสียเบี้ยปรับโดยคำนวณจากมูลค่าค่าเช่าซื้อในอัตราเท่ากับอัตราเบี้ยปรับที่ลูกค้าต้องชำระในกรณีที่ลูกค้าผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อ และอาจเรียกค่าปรับตามระเบียบของกรมการขนส่งทางบกที่เรียกเก็บจากลูกค้า (ถ้ามี) และถ้าลูกค้าดำเนินคดีทางศาลเพื่อเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจจดทะเบียนโอนรถยนต์

หรือรถจักรยานยนต์ และค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับ ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับภาระค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับ ค่าธรรมเนียม ค่าทนายความ หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีดังกล่าวแทนลูกค้า ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ลูกค้าได้ใช้จ่ายไปจริง โดยประหยัด ตามความจำเป็น และมีเหตุผลอันสมควร

4.3.7 สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจและลูกค้า สำหรับการให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นการส่วนตัว

(1) กรณีการเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่มีการเช่าซื้อผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือมีผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นคนกลาง ให้ผู้ประกอบธุรกิจถือปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

(2) ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้ลูกค้าสามารถใช้สิทธิในการเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขการรับประกันของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อจากผู้ขายหรือผู้ผลิตได้โดยตรง (ถ้ามี)

(3) ผู้ประกอบธุรกิจมีสิทธิได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยในมูลหนี้ที่ยังคงค้างชำระตามสัญญาเช่าซื้อ โดยผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้ส่วนลดแก่ลูกค้าตามข้อ 4.3.5 (2.1) ทั้งนี้ ในส่วนที่เกินจากมูลหนี้ค้างชำระให้บริษัทประกันภัยจ่ายให้แก่ลูกค้า

(4) กรณีรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อสูญหาย ถูกทำลาย ถูกยึด ถูกอายัด หรือถูกริบ โดยมิใช่เป็นความผิดของลูกค้า ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่กำหนดให้ลูกค้ารับผิดชำระค่าเช่าซื้อที่เหลืออยู่ตามสัญญาเว้นแต่ค่างวดเช่าซื้อที่ค้างชำระ ดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ค้างชำระ ค่าเบี้ยปรับผิดนัดชำระค่างวด ค่าติดตามทวงถามหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ หรือค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่คงเหลือ ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ผู้ประกอบธุรกิจได้ใช้จ่ายไปจริง โดยประหยัดตามความจำเป็น และมีเหตุผลอันสมควร

(5) การบอกเลิกสัญญาของผู้ประกอบธุรกิจ ในกรณีเหตุอื่นที่มิใช่เหตุที่ลูกค้าผิดนัดชำระค่างวดตามข้อ 4.3.5 (2.2) ให้ทำเป็นหนังสือบอกกล่าวให้ลูกค้าปฏิบัติตามสัญญาภายในระยะเวลาอย่างน้อยสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกค้าได้รับหนังสือ และลูกค้าละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น ผู้ประกอบธุรกิจมีสิทธิบอกเลิกสัญญา

4.3.8 การส่งคำบอกกล่าวแก่ลูกค้าและผู้ค้ำประกันสำหรับการให้เช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นการส่วนตัว

ในกรณีที่กฎหมายหรือสัญญากำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจส่งคำบอกกล่าวแก่ลูกค้าและผู้ค้ำประกันเป็นหนังสือ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องส่งหนังสือผ่านช่องทาง ดังต่อไปนี้

(1) หนังสือที่มีความสำคัญหรือจำเป็นต้องใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการตามกฎหมายของลูกค้า ผู้ค้ำประกัน หรือผู้ประกอบธุรกิจตามรายการที่กำหนดในเอกสารแนบ 4 ให้ผู้ประกอบธุรกิจส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ที่ระบุในสัญญา หรือที่อยู่ที่ลูกค้าหรือผู้ค้ำประกันแจ้งการเปลี่ยนแปลงไว้ครั้งหลังสุด

(2) หนังสืออื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดในข้อ 4.3.8 (1) ผู้ประกอบธุรกิจสามารถตกลงช่องทางการส่งหนังสือกับลูกค้าและผู้ค้ำประกันได้ในวันทำสัญญา โดยต้องพิจารณาถึงความมีนัยสำคัญของเอกสารและผลต่อการดำเนินการทางกฎหมายร่วมด้วย

4.3.9 การจัดทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นการส่วนตัว

(1) การจัดทำสัญญา

(1.1) ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดทำสัญญาขึ้นสองฉบับ ซึ่งมีข้อความถูกต้องตรงกัน และต้องส่งมอบสัญญาหนึ่งฉบับให้แก่ลูกค้าทันทีที่คู่สัญญาได้ลงนามในสัญญา ทั้งนี้ สัญญาต้องมีรายละเอียดตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 5 โดยต้องมีข้อความเป็นภาษาไทยที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน รวมทั้งต้องแสดงวิธีการคิดคำนวณค่าติดตามทวงถามหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญาเช่าซื้อ[2] ด้วย

(1.2) ในการทำสัญญากับลูกค้าตามข้อ 4.3.9 (1) ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่ใช้ข้อสัญญาที่มีลักษณะหรือความหมายทำนองเดียวกัน ดังต่อไปนี้

(1.2.1) ข้อสัญญาที่เป็นการยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดที่เกิดจากการผิดสัญญา ละเมิด หรือความผิดของผู้ประกอบธุรกิจ

(1.2.2) ข้อสัญญาที่เป็นการผลักภาระให้ลูกค้าเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม ค่าภาษีอากร หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เกี่ยวกับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่ลูกค้าจะเข้าทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ดังกล่าว

(1.2.3) ข้อสัญญาที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเรียกให้ลูกค้าเปลี่ยนแปลงผู้ค้ำประกัน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ค้ำประกันถึงแก่ความตาย หรือศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ

(1.2.4) ข้อสัญญาที่กำหนดให้ลูกค้ารับการโอนภาระผูกพันใด ๆ เพิ่มเติมจากสัญญาเช่าซื้อ โดยลูกค้ามิได้ยินยอมเป็นหนังสือ

---

[2] เช่น วิธีการคำนวณค่าติดตามทวงถามหนี้ที่ผู้ประกอบธุรกิจจะเรียกเก็บจากลูกค้าในกรณีต่าง ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยที่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้กำหนด เช่น รอบการทวงถามหนี้ จำนวนงวดที่ลูกค้าค้างชำระ จำนวนหนี้ค้างชำระหรือหนี้ที่ถึงกำหนดชำระสะสม

(1.2.5) ข้อสัญญาที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเรียกเก็บเงินหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ นอกเหนือจากที่ประกาศนี้กำหนด

(1.2.6) ข้อสัญญาที่ให้สิทธิผู้ประกอบธุรกิจจัดเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(1.3) ผู้ประกอบธุรกิจอาจกำหนดข้อสัญญาแตกต่างจากที่กำหนดในข้อ 4.3.9 (1.1) และนำไปใช้ทำสัญญากับลูกค้าได้ เมื่อได้หารือกับธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี และข้อสัญญาดังกล่าวต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับนี้ รวมทั้งไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

การหารือกับธนาคารแห่งประเทศไทยตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจต้องนำเสนอข้อสัญญาผ่านสมาคมหรือชมรมของผู้ประกอบธุรกิจ พร้อมนำส่งความเห็นจากที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายภายนอกที่มีความน่าเชื่อถือเพื่อประกอบการพิจารณาของธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

(2) การจัดทำสัญญาค้ำประกัน

กรณีสัญญากำหนดให้ลูกค้าต้องจัดหาผู้ค้ำประกันการเช่าซื้อ ผู้ประกอบธุรกิจต้องตกลงกับลูกค้าว่าจะจัดให้มีการทำสัญญาค้ำประกัน ซึ่งมีคำเตือนสำหรับผู้ค้ำประกันไว้หน้าสัญญาค้ำประกันนั้น โดยมีข้อความภาษาไทยที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน มีหัวเรื่องว่า “คำเตือนสำหรับผู้ค้ำประกัน” และมีรายละเอียดตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 6 ตลอดจนกำหนดข้อสัญญาเกี่ยวกับความรับผิดของผู้ค้ำประกันในสัญญาค้ำประกันซึ่งมีสาระสำคัญตรงกับคำเตือนดังกล่าว”

4.3.10 การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ สำหรับการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นการส่วนตัว

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่เหมาะสม และฐานการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ ควรสอดคล้องกับภาระหนี้ที่ลูกค้าค้างชำระตามความเป็นจริง โดยพิจารณาควบคู่ไปกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า เพื่อสร้างวินัยและสนับสนุนให้ลูกค้าสามารถชำระหนี้คืนได้ โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) อัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจคำนึงจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม เช่น ความเสี่ยงของลูกค้า ประวัติการจ่ายชำระหนี้ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ได้ไม่เกินร้อยละห้าต่อปี

(2) ฐานการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ ให้คำนวณบนฐานของค่างวดที่ค้างชำระ ซึ่งประกอบไปด้วย เงินต้น ดอกเบี้ย และภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ ในการคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.10 (1) และข้อ 4.3.10 (2) ข้างต้น ให้มีผลตราบเท่าที่สัญญามีผลผูกพัน

(3) ลำดับการตัดชำระหนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเงินที่ได้รับชำระหนี้ไปตัดชำระหนี้ตามยอดหนี้แต่ละงวด โดยให้ตัดค่าบริการ ดอกเบี้ย และเงินต้นของยอดหนี้ที่ลูกค้าค้างชำระนานที่สุดก่อน แล้วจึงค่อยตัดชำระยอดหนี้ที่ค้างชำระนานรองลงมา ตามลำดับ

อย่างไรก็ดี หลักเกณฑ์ตามข้อ 4.3.10 (1) - (3) เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ลูกค้ามากกว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ เช่น ไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ เรียกเก็บในอัตราหรือจำนวนต่ำกว่าที่ประกาศฉบับนี้กำหนด คำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้จากฐานการคำนวณเฉพาะส่วนที่เป็นเงินต้นของค่างวด และตัดชำระเงินต้นก่อนเป็นอันดับแรก

(4) ข้อกำหนดอื่น ๆ

(4.1) กรณีที่ลูกค้ามีการผิดนัดชำระหนี้ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.10 (1) – (3) มาถือปฏิบัติด้วย

(4.2) กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีการขายหรือโอนหนี้ที่ให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นการส่วนตัวไปยังผู้ประกอบธุรกิจอื่นหรือบุคคลอื่น ผู้ประกอบธุรกิจต้องนำส่งข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับหนี้ที่ขายหรือโอน เช่น สัญญา ตารางการผ่อนชำระหนี้ รวมถึงประวัติการจ่ายและการค้างชำระหนี้ ให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจหรือบุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนหนี้ด้วย เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจหรือบุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนหนี้สามารถคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และลำดับการตัดชำระหนี้ต่อจากผู้ประกอบธุรกิจเดิมได้อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ ในกรณีการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์ในการนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เพื่อใช้ทางการค้าหรือธุรกิจของตนเอง การให้เช่าซื้อแก่ลูกค้านิติบุคคล และการให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่ลูกค้าทุกประเภท ให้ถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้

4.3.11 การให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมสำหรับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่ลูกค้าทุกประเภท

ให้ผู้ประกอบธุรกิจถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) และประกาศธนาคาร

แห่งประเทศไทยว่าด้วยการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

4.3.12 การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing) สำหรับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่ลูกค้าทุกประเภท

ให้ผู้ประกอบธุรกิจถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

6. บทเฉพาะกาล

บรรดาสัญญาเช่าซื้อที่ผู้ประกอบธุรกิจได้ทำกับลูกค้า ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้คงบังคับใช้ตามที่กำหนดในสัญญาหรือข้อตกลงนั้นได้จนกว่าจะมีการชำระหนี้ตามสัญญาดังกล่าวเสร็จสิ้น

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2570 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 2570

(นายวิทัย รัตนากร)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ FCPolicyDiv@bot.or.th

เอกสารแนบ 1

ขอบเขตการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

หลักเกณฑ์ / ธุรกรรม	4.3.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บและการเปิดเผยข้อมูลดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับ	4.3.2 การเรียกเก็บดอกเบี้ย	4.3.3 ประเภทและรายการค่าบริการและเบี้ยปรับ	4.3.4 การจัดทำตารางแสดงภาระหนี้	4.3.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดบัญชีหรือการเลิกสัญญาก่อนกำหนด		4.3.6 การโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์และรถจักรยานยนต์ 4.3.7 สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจและลูกค้า 4.3.8 การส่งคำบอกกล่าวแก่ลูกค้าและผู้ค้ำประกัน 4.3.9 การจัดทำสัญญาเช่าซื้อ	4.3.10 การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้			4.3.11 การให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม	4.3.12 การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing)
					การกำหนดเงื่อนไขในสัญญาและแจ้งให้ลูกค้าทราบในกระบวนการขาย	การกำหนดส่วนลดดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ		อัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้	ฐานการคำนวณ	ลำดับการตัดชำระหนี้		
ผู้ประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อ											● ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) ● ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
ให้เช่าซื้อแก่บุคคลธรรมดาเพื่อใช้ส่วนตัว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
ให้เช่าซื้อแก่บุคคลธรรมดาเพื่อการค้า	✓		✓	✓	✓			ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้				
ให้เช่าซื้อแก่นิติบุคคล	✓				✓							
ผู้ประกอบธุรกิจการให้เช่าแบบลีสซิ่ง												
ให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่บุคคลธรรมดา	✓		✓		✓							
ให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่นิติบุคคล	✓				✓							

เอกสารแนบ 4

รายการหนังสือที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องนำส่งให้ลูกค้าผ่านไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

ผู้ประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นการส่วนตัวต้องแจ้งข้อมูลแก่ลูกค้าและผู้ค้ำประกันโดยใช้ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ที่ระบุในสัญญา หรือที่อยู่ที่ลูกค้าหรือผู้ค้ำประกันแจ้งเปลี่ยนแปลงไว้ครั้งหลังสุด สำหรับหนังสือตามรายการ ดังนี้

1. หนังสือนำส่งคู่ฉบับสัญญาเช่าซื้อ
2. หนังสือแจ้งเหตุผิดนัดที่ส่งไปยังผู้ค้ำประกัน
3. หนังสือโต้แย้งการคืนรถ (ทั้งกรณีที่มีหนี้ค้างชำระและไม่มีหนี้ค้างชำระ)
4. หนังสือบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ (เช่น กรณีการคืนรถ ไม่ชำระค่างวดตามสัญญา เกิดเหตุผิดสัญญา เช่น นำรถไปใช้ในการกระทำความผิด)
5. หนังสือแจ้งลูกค้าหรือผู้ค้ำประกัน เพื่อให้ใช้สิทธิซื้อรถคืน แล้วแต่กรณี
6. หนังสือแจ้งวันและเวลาประมูลหรือขายทอดตลาด
7. หนังสือแจ้งผลการประมูล
8. หนังสือทวงถามให้ชำระหนี้และฟ้องร้อง
9. หนังสืออื่นใดที่ผู้ประกอบธุรกิจเห็นว่าเป็นเอกสารที่มีนัยสำคัญและมีผลต่อการดำเนินการตามกฎหมาย

เอกสารแนบ 5

ข้อสัญญามาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นการส่วนตัว

ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดทำสัญญาเช่าซื้อสำหรับการให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นการส่วนตัวโดยมีข้อสัญญามาตรฐานขั้นต่ำและดำเนินการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

ข้อ	หัวข้อ	การดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจ
1.	(1) ชื่อของสัญญา	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุชื่อสัญญาเช่าซื้อตามประเภทการให้เช่าซื้อว่าเป็น “สัญญาเช่าซื้อรถยนต์” หรือ “สัญญาเช่าซื้อรถจักรยานยนต์”
	(2) รายละเอียดสถานที่และวันที่ทำสัญญา	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุข้อมูล ได้แก่ สถานที่ทำสัญญา วันที่ทำสัญญา
	(3) รายละเอียดของคู่สัญญา	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุรายละเอียดของคู่สัญญา ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้ - ข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจ ได้แก่ ชื่อ เลขทะเบียนนิติบุคคล ที่ตั้งสำนักงาน หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล - ข้อมูลของลูกค้า ได้แก่ ชื่อ เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล
	(4) รายละเอียดของรถ	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุรายละเอียดของรถ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้ - ประเภท/ชนิด ยี่ห้อ รุ่น ปีที่ผลิต สี หมายเลขเครื่องยนต์ หมายเลขตัวถัง ขนาดหรือกำลังของเครื่องกำเนิดพลังงาน - สภาพรถ (รถใหม่หรือรถใช้แล้ว) - อุปกรณ์ที่ติดมากับรถ (ถ้ามี) - ระยะทางที่ได้ใช้แล้วโดยมีหน่วยเป็นกิโลเมตรหรือไมล์ (ถ้ามี) - ภาระผูกพันของรถ (ถ้ามี)
	(5) รายการอื่นที่เกี่ยวข้องกับรถ	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับรถ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้ - รายการอุปกรณ์หรือส่วนควบอย่างอื่นเพิ่มเติม - ของแถมหรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ - ส่วนเพิ่มตัวรถที่ผู้ประกอบธุรกิจจัดให้หรือจัดหาให้เพื่อตอบแทนในกรณีที่ลูกค้าตกลงทำสัญญา (ถ้ามี) ทั้งนี้ หากผู้ประกอบธุรกิจไม่ระบุรายละเอียดรายการทั้งหมดที่ตกลงกันไว้ในข้อนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจแนบรายละเอียดข้อมูลดังกล่าวไว้ท้ายสัญญา
	(6) จำนวนเงินค่ารถ	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุรายละเอียดเงินค่ารถ โดยแจกแจง ดังนี้ - จำนวนเงินค่ารถที่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม - จำนวนเงินค่ารถที่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม - จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ข้อ	หัวข้อ	การดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจ
	(7) จำนวนและช่องทางการชำระเงินจอง	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุข้อมูล ดังนี้ - จำนวนเงินจอง (ถ้ามี) - ช่องทางการชำระเงิน เช่น เงินสด โอนเข้าบัญชีผู้ประกอบธุรกิจ บัตรเครดิต - รายละเอียดช่องทางการชำระเงิน เช่น ชื่อธนาคาร เลขที่บัญชี สาขา เลขที่และเล่มที่ของเช็คหรือแคชเชียร์เช็ค
	(8) จำนวนและช่องทางการชำระเงินดาวน์	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุข้อมูล ดังนี้ - จำนวนเงินดาวน์ (ถ้ามี) - ช่องทางการชำระเงิน เช่น เงินสด โอนเข้าบัญชีผู้ประกอบธุรกิจ บัตรเครดิต - รายละเอียดช่องทางการชำระเงิน เช่น ชื่อธนาคาร เลขที่บัญชี สาขา เลขที่และเล่มที่ของเช็คหรือแคชเชียร์เช็ค
	(9) จำนวนและวิธีคำนวณเงินที่ให้เช่าซื้อ	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุข้อมูลและวิธีการคำนวณตามรายการ ดังนี้ 1. ราคาเงินส่วนที่เหลือ (จำนวนเงินค่ารถที่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม หัก เงินจอง หัก เงินดาวน์) 2. จำนวนงวดผ่อนชำระ 3. จำนวนดอกเบี้ยที่ต้องชำระ (2. คูณด้วย อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ตาม (10)) 4. จำนวนเงินค่าเช่าซื้อ (1. รวมกับ 3.) 5. จำนวนเงินค่าเช่าซื้อที่ผ่อนชำระต่องวด (4. หารด้วย 2.) 6. ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระต่องวด (5. คูณด้วย อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม) 7. จำนวนเงินค่าเช่าซื้อรวมภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระต่องวด (5. รวมกับ 6.) 8. จำนวนเงินค่าเช่าซื้อรวมภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งสิ้น (7. คูณด้วย 4.) 9. วันเดือนปีที่ชำระค่างวดแรก 10. วันที่ต้องชำระค่างวดของทุกเดือน
	(10) อัตราดอกเบี้ย	ให้ผู้ประกอบธุรกิจระบุอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงต่อปี (effective interest rate) และอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ต่อปี (flat rate) ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.2 ของประกาศฉบับนี้
	(11) ตารางแสดงภาระหนี้	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญาดังต่อไปนี้ พร้อมทั้งจัดทำตารางแสดงภาระหนี้ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ 4.3.4 ของประกาศฉบับนี้ “ผู้ประกอบธุรกิจได้จัดทำตารางแสดงภาระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและส่งมอบให้ลูกค้าพร้อมกับหนังสือสัญญาเช่าซื้อฉบับนี้แล้ว”
	(12) อัตราค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการทวงถามหนี้	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญาดังต่อไปนี้ พร้อมทั้งแนบรายละเอียดอัตราค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการทวงถามหนี้ในกรณีต่าง ๆ ไว้ท้ายสัญญาด้วย “อัตราค่าติดตามทวงถามหนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ประกาศกำหนด โดยผู้ประกอบธุรกิจได้แสดงวิธีการคิดคำนวณค่าติดตามทวงถามหนี้ค่าเช่าซื้อในแต่ละรายการไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญาเช่าซื้อฉบับนี้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหลักฐานหรือเอกสารเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ให้ลูกค้าสามารถตรวจสอบได้”

ข้อ	หัวข้อ	การดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจ
	(13) อัตราและฐานในการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญาดังต่อไปนี้ พร้อมทั้งกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ใน [...] ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ 4.3.10 ของประกาศฉบับนี้ “กรณีลูกค้าผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้ประกอบธุรกิจจะเรียกเก็บดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ในอัตราร้อยละ [...] ต่อปี โดยให้คำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้บนฐานของคางวด ซึ่งประกอบไปด้วย เงินต่น ดอกเบี้ย และภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ ให้คิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ได้ตราบเทาที่สัญญามีผลผูกพัน”
2.	การโอนกรรมสิทธิ์รถเป็นของลูกค้า	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญา ดังนี้ “ข้อ 2 การโอนกรรมสิทธิ์รถเป็นของลูกค้า เมื่อลูกค้าได้ชำระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและค่าบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจอาจเรียกเก็บได้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดครบถ้วนแล้ว ให้กรรมสิทธิ์ในรถที่เช่าซื้อตกเป็นของลูกค้าทันที ลูกค้ามีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการโอนทะเบียนรถตามที่กรมการขนส่งทางบกเรียกเก็บตามระเบียบ (ถ้ามี) ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องดำเนินการจดทะเบียนโอนรถดังกล่าวให้เป็นชื่อของลูกค้าภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ประกอบธุรกิจได้รับเอกสารที่จำเป็นสำหรับการจดทะเบียนดังกล่าวครบถ้วนจากลูกค้า เว้นแต่เป็นกรณีที่มีเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถทำการจดทะเบียนโอนดังกล่าวได้โดยมิใช่เป็นความผิดของผู้ประกอบธุรกิจ หากผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามวรรคสาม ผู้ประกอบธุรกิจยินยอมเสียเบี้ยปรับโดยคำนวณจากมูลค่าค่าเช่าซื้อในอัตราเท่ากับอัตราเบี้ยปรับที่ลูกค้าต้องชำระในกรณีที่ลูกค้าผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อ และอาจเรียกค่าปรับตามระเบียบของกรมการขนส่งทางบกที่เรียกเก็บจากลูกค้า (ถ้ามี) และถ้าลูกค้าดำเนินคดีทางศาลเพื่อเรียกร้องให้ผู้ประกอบธุรกิจจดทะเบียนโอนรถ และค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับ ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับภาระค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับ ค่าธรรมเนียมค่าทนายความ หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีดังกล่าวแทนลูกค้า ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ลูกค้าได้ใช้จ่ายไปจริง โดยประหยัด ตามความจำเป็น และมีเหตุผลอันสมควร”
3.	การหักเงินค่างวดของลูกค้า	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญาดังต่อไปนี้ พร้อมทำเครื่องหมายเลือกวิธีการตัดชำระหนี้ที่ใช้ ทั้งนี้ ในกรณีที่เลือกใช้วิธีตาม 2. ผู้ประกอบธุรกิจต้องระบุลำดับและวิธีการตัดชำระหนี้ใน [...] โดยวิธีดังกล่าวต้องเป็นประโยชน์แก่ลูกค้ามากกว่าหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.10 (3) ของประกาศฉบับนี้ “ข้อ 3 การหักเงินค่างวดของลูกค้า ☐ 1. ผู้ประกอบธุรกิจจะนำเงินที่ได้รับชำระหนี้ไปตัดชำระหนี้ตามยอดหนี้แต่ละงวด โดยให้ตัดตามลำดับ ได้แก่ ค่าบริการ ดอกเบี้ย และเงินต้นของยอดหนี้ที่ลูกค้าค้างชำระนานที่สุดก่อน จากนั้นจึงค่อยตัดชำระยอดหนี้ที่ค้างชำระนานรองลงมาตามลำดับ ☐ 2. ผู้ประกอบธุรกิจจะนำเงินที่ได้รับชำระหนี้ไปตัดชำระหนี้ตามลำดับและวิธีการดังต่อไปนี้ [.....]”

ข้อ	หัวข้อ	การดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจ
4.	การบอกเลิกสัญญาของผู้ประกอบธุรกิจและการนำรถออกประมูลหรือขายทอดตลาด	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญา ดังนี้ “ข้อ 4 การบอกเลิกสัญญาของผู้ประกอบธุรกิจและการนำรถออกประมูลหรือขายทอดตลาด เมื่อลูกค้าผิดนัดชำระค่างวดสามงวดติด ๆ กัน และผู้ประกอบธุรกิจมีหนังสือบอกกล่าวลูกค้าให้ชำระค่างวดที่ค้างชำระนั้นภายในเวลาอย่างน้อยสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกค้าได้รับหนังสือ และลูกค้าละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น ผู้ประกอบธุรกิจมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ เมื่อผู้ประกอบธุรกิจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ประกอบธุรกิจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อไม่ว่ากรณีใด และได้กลับเข้าครอบครองรถที่ให้เช่าซื้อแล้ว ทั้งนี้ ก่อนนำรถออกขายโดยวิธีประมูลหรือวิธีขายทอดตลาด ผู้ประกอบธุรกิจต้องดำเนินการให้มั่นใจว่าวิธีประมูลหรือวิธีการขายทอดตลาดมีความเหมาะสม เที่ยงธรรม และโปร่งใส รวมทั้งมีหน้าที่ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้ 4.1 ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหนังสือแจ้งให้ลูกค้าและผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี) ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้ลูกค้าใช้สิทธิซื้อก่อนภายในระยะเวลายี่สิบวันได้ตามมูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ โดยผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้ส่วนลดแก่ลูกค้าตามข้อ 5 แต่ถ้าลูกค้าไม่ใช้สิทธิภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ค้ำประกันใช้สิทธินั้น โดยให้ผู้ค้ำประกันได้รับสิทธิเช่นเดียวกับลูกค้า ทั้งนี้ ลูกค้าหรือผู้ค้ำประกันอาจโอนสิทธิให้บุคคลภายนอกก็ได้ กรณีผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุของการไม่ได้แจ้งแก่ลูกค้าหรือผู้ค้ำประกัน แล้วแต่กรณี อนึ่ง มูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประกอบธุรกิจคำนวณจาก (1) ค่างวดที่ผิดนัดชำระ (2) ค่างวดที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระที่ลูกค้ามีหน้าที่ต้องชำระให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจตามสัญญาเช่าซื้อ (3) ค่าติดตามทวงถามหนี้ค่าเช่าซื้อก่อนบอกเลิกสัญญา (4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบธุรกิจได้จ่ายแทนลูกค้าไปตามที่ได้จ่ายไปจริงและพอสมควรแก่เหตุ ก่อนบอกเลิกสัญญา และ (5) ดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ก่อนบอกเลิกสัญญา 4.2 ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหนังสือแจ้งให้ลูกค้าและผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี) ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันประมูลหรือวันขายทอดตลาด ในหนังสือแจ้งนั้นอย่างน้อยต้องระบุชื่อผู้ทำการขาย วัน และสถานที่ที่ทำการขายในแต่ละครั้งไว้ในหนังสือ โดยจะระบุรายละเอียดการขายในแต่ละครั้งไว้ในหนังสือฉบับเดียวกันก็ได้ ทั้งนี้ เฉพาะการประมูลหรือขายทอดตลาดครั้งแรก ให้ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งราคาที่จะขายให้ลูกค้าและผู้ค้ำประกันทราบด้วย และห้ามปรับลดราคาดังกล่าว เว้นแต่จะได้มีหนังสือแจ้งราคาที่จะปรับลดนั้นให้ลูกค้าและผู้ค้ำประกันทราบก่อน อนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่เข้าสู้ราคาไม่ว่าโดยวิธีประมูลหรือวิธีขายทอดตลาดรถที่ให้เช่าซื้อ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

ข้อ	หัวข้อ	การดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจ
		4.3 กรณีผู้ประกอบธุรกิจนำรถออกขายตามข้อ 4.2 ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหนังสือแจ้งชื่อผู้ทำการขาย วัน สถานที่ที่ทำการขาย ราคาที่ขายได้ และรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขาย ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ได้ใช้จ่ายไปจริง โดยประหยัด ตามความจำเป็น และมีเหตุผลอันสมควร รวมทั้งจำนวนเงินส่วนเกินที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องคืนให้แก่ลูกค้าหรือจำนวนเงินส่วนขาดที่ลูกค้าต้องรับผิดให้ลูกค้าทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการขาย การคำนวณจำนวนเงินส่วนเกินหรือส่วนขาดตามวรรคหนึ่ง หากได้ราคาหลังหักค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายเกินกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อตามข้อ 4.1 วรรคสาม ผู้ประกอบธุรกิจต้องคืนเงินนั้นให้แก่ลูกค้า แต่หากได้ราคาต่ำกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้ออยู่เท่าใด ลูกค้าต้องรับผิดในส่วนที่ขาดนั้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระหลังจากที่บอกเลิกสัญญากับลูกค้า กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจจะนำรถออกขายโดยวิธีประมูลหรือขายทอดตลาดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบธุรกิจต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญาและหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขและวิธีการเข้าร่วมประมูลหรือการขายทอดตลาดของผู้ประกอบธุรกิจด้วย”
5.	ส่วนลดกรณีลูกค้าปิดบัญชีค่าเช่าซื้อ	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญาดังต่อไปนี้ “ข้อ 5 กรณีที่ลูกค้าประสงค์จะชำระเงินค่าเช่าซื้อทั้งหมดในคราวเดียวเพื่อปิดบัญชีค่าเช่าซื้อ โดยไม่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้ประกอบธุรกิจจะให้ส่วนลดดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าซื้อแก่ลูกค้า โดยให้คิดคำนวณตามมาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่องสัญญาเช่าที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชีกำหนด ดังนี้ 5.1 กรณีชำระค่างวดมาแล้วไม่เกินหนึ่งในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุในสัญญา ให้ได้รับส่วนลดในอัตราร้อยละหกสิบของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ 5.2 กรณีชำระค่างวดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม แต่ไม่เกินสองในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญา ให้ได้รับส่วนลดในอัตราร้อยละเจ็ดสิบของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ 5.3 กรณีชำระค่างวดมาแล้วเกินกว่าสองในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญา ให้ได้รับส่วนลดทั้งหมดของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ”
6.	สิทธิในการเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขการรับประกันของรถ (ถ้ามี)	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญา ดังนี้ “ข้อ 6 ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้ลูกค้าสามารถใช้สิทธิในการเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไข การรับประกันของรถที่เช่าซื้อจากผู้ขายหรือผู้ผลิตได้โดยตรง (ถ้ามี)”

ข้อ	หัวข้อ	การดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจ
7.	สิทธิได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยในมูลหนี้ที่ยังคงค้างชำระตามสัญญาเช่าซื้อ	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญา ดังนี้ “ข้อ 7 ผู้ประกอบธุรกิจมีสิทธิได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยในมูลหนี้ที่ยังคงค้างชำระตามสัญญาเช่าซื้อ โดยผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้ส่วนลดแก่ลูกค้าตามข้อ 5 ของสัญญานี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกินจากมูลหนี้ค้างชำระ ให้บริษัทประกันภัยจ่ายให้แก่ลูกค้า”
8.	ความรับผิดของลูกค้ากรณีรถที่เช่าซื้อสูญหาย ถูกทำลาย ถูกยึด ถูกอายัด หรือถูกริบ โดยมิใช่ความผิดของลูกค้า	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญา ดังนี้ “ข้อ 8 กรณีรถที่เช่าซื้อสูญหาย ถูกทำลาย ถูกยึด ถูกอายัด หรือถูกริบ โดยมิใช่เป็นความผิดของลูกค้า ลูกค้าไม่ต้องรับผิดชำระค่าเช่าซื้อที่เหลืออยู่ตามสัญญา เว้นแต่ค่างวดเช่าซื้อที่ค้างชำระ ดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ค้างชำระ ค่าเบี้ยปรับผิดนัดชำระค่างวด ค่าติดตามทวงถามหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ หรือค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่คงเหลือ ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ผู้ประกอบธุรกิจได้ใช้จ่ายไปจริงโดยประหยัด ตามความจำเป็น และมีเหตุผลอันสมควร”
9.	การทำสัญญาค้ำประกันและคำเตือนสำหรับผู้ค้ำประกัน	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญา ดังนี้ “ข้อ 9 กรณีสัญญาเช่าซื้อกำหนดให้ลูกค้าต้องจัดหาผู้ค้ำประกันการเช่าซื้อ ผู้ประกอบธุรกิจจะจัดให้มีการทำสัญญาค้ำประกัน ซึ่งมีคำเตือนสำหรับผู้ค้ำประกันไว้หน้าสัญญาค้ำประกันนั้น โดยมีข้อความเป็นภาษาไทยที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจนและมีเนื้อหาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจะกำหนดข้อสัญญาเกี่ยวกับความรับผิดของผู้ค้ำประกันในสัญญาค้ำประกันซึ่งมีสาระสำคัญตรงกับคำเตือนดังกล่าวด้วย”
10.	การส่งคำบอกกล่าวแก่ลูกค้าและผู้ค้ำประกัน	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญาดังต่อไปนี้ พร้อมทั้งระบุชื่อหนังสือและช่องทางการส่งหนังสือใน [...] ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ 4.3.8 ของประกาศฉบับนี้ “ข้อ 10 ในกรณีที่กฎหมายหรือสัญญากำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจส่งคำบอกกล่าวแก่ลูกค้าและผู้ค้ำประกันเป็นหนังสือ ผู้ประกอบธุรกิจจะส่งหนังสือผ่านช่องทาง ดังต่อไปนี้ 10.1 หนังสือที่มีความสำคัญหรือจำเป็นต้องใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการตามกฎหมายของลูกค้า ผู้ค้ำประกัน หรือผู้ประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจะส่งไปยังลูกค้าหรือผู้ค้ำประกันโดยใช้ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ที่ระบุในสัญญา หรือที่อยู่ที่ลูกค้าหรือผู้ค้ำประกันแจ้งการเปลี่ยนแปลงไว้ครั้งหลังสุด 10.1.1 หนังสือนำส่งคู่ฉบับสัญญาเช่าซื้อ 10.1.2 หนังสือแจ้งเหตุผิดนัดที่ส่งไปยังผู้ค้ำประกัน 10.1.3 หนังสือโต้แย้งการคืนรถ (ทั้งกรณีที่มีหนี้ค้างชำระและไม่มีหนี้ค้างชำระ) 10.1.4 หนังสือบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ

ข้อ	หัวข้อ	การดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจ
		10.1.5 หนังสือแจ้งลูกค้าหรือผู้ค้ำประกัน เพื่อให้ใช้สิทธิซื้อรถคืน (แล้วแต่กรณี) 10.1.6 หนังสือแจ้งวันและเวลาประมูลหรือขายทอดตลาด 10.1.7 หนังสือแจ้งผลการประมูล 10.1.8. หนังสือทวงถามให้ชำระหนี้และฟ้องร้อง 10.1.9 หนังสืออื่นใดซึ่งผู้ประกอบธุรกิจเห็นว่าเป็นหนังสือที่มีนัยสำคัญหรือจำเป็นต้องใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการตามกฎหมายของลูกค้า ผู้ค้ำประกัน หรือผู้ประกอบธุรกิจ 10.2 หนังสืออื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุในข้อ 10.1 ผู้ประกอบธุรกิจ ลูกค้า และผู้ค้ำประกันได้พิจารณาความมีนัยสำคัญของหนังสือและผลต่อการดำเนินการทางกฎหมายแล้ว จึงได้ตกลงกันให้ผู้ประกอบธุรกิจส่งหนังสือแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางที่มีกระบวนการที่ทำให้มั่นใจได้ว่าส่งถึงลูกค้าหรือผู้ค้ำประกันตามรายชื่อหนังสือและช่องทางการส่งหนังสือ ดังต่อไปนี้ 10.2.1 [.....] นำส่งผ่านช่องทาง [.....] 10.2.2 [.....] นำส่งผ่านช่องทาง [.....]”
11.	การบอกเลิกสัญญาในกรณีอื่นที่มิใช่เหตุที่ลูกค้าผิดนัดชำระค่างวด	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญาดังต่อไปนี้ “การบอกเลิกสัญญาของผู้ประกอบธุรกิจ ในกรณีเหตุอื่นที่มิใช่เหตุที่ลูกค้าผิดนัดชำระค่างวดตามข้อ 4 ให้ทำเป็นหนังสือบอกกล่าวให้ลูกค้าปฏิบัติตามสัญญาภายในระยะเวลาอย่างน้อยสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกค้าได้รับหนังสือ และลูกค้าละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น ผู้ประกอบธุรกิจมีสิทธิบอกเลิกสัญญา”
12.	การลงนามในสัญญา	ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดข้อความในสัญญาดังต่อไปนี้ พร้อมทั้งให้ผู้ประกอบธุรกิจและลูกค้าลงลายมือชื่อไว้ในสัญญาเพื่อเป็นหลักฐานด้วย “สัญญาเช่าซื้อรถนี้มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและคู่สัญญา และเก็บไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ”

หมายเหตุ:

1. การจัดเรียงลำดับข้อมูลขั้นต่ำที่ต้องมีในสัญญาข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่าง ผู้ประกอบธุรกิจสามารถจัดเรียงลำดับแตกต่างจากที่กำหนดได้ตามความเหมาะสม

2. คำว่า “รถ” ตามตารางข้างต้น ผู้ประกอบธุรกิจสามารถแทนด้วยคำว่า “รถยนต์”หรือ “รถจักรยานยนต์” ตามประเภทสัญญาเช่าซื้อที่ผู้ประกอบธุรกิจทำกับลูกค้า

เอกสารแนบ 6

คำเตือนสำหรับผู้ค้ำประกัน

ก่อนที่จะลงนามในสัญญาค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันควรอ่านและตรวจสอบรายละเอียดของสัญญาค้ำประกันให้เข้าใจโดยชัดเจน หากผู้ค้ำประกันมีข้อสงสัยใด ๆ ควรปรึกษาผู้มีความรู้ก่อนที่จะลงนามในสัญญาค้ำประกัน

การที่ผู้ค้ำประกันลงนามในสัญญาค้ำประกัน เพื่อค้ำประกันตามสัญญาเช่าซื้อ เลขที่ ..... ลงวันที่ ..... ระหว่างนาย/นาง/นางสาว/อื่น ๆ ..... (ผู้ประกอบธุรกิจ) กับนาย/นาง/นางสาว/อื่น ๆ ..... (ลูกค้า)

ผู้ค้ำประกันจะมีความผูกพันกับผู้ประกอบธุรกิจ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดต่อผู้ประกอบธุรกิจตามมูลหนี้ที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าซื้อเท่านั้น
2. ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดอย่างเดียวกับลูกค้าหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ เว้นแต่ผู้ค้ำประกันที่เป็นนิติบุคคลจะยินยอมที่จะรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม
3. เมื่อลูกค้าผิดนัดให้ผู้ประกอบธุรกิจมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกค้าผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดผู้ประกอบธุรกิจจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันไม่ได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ
4. เมื่อผู้ประกอบธุรกิจทวงให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันมีสิทธิขอให้เรียกลูกค้าชำระก่อนก็ได้ เว้นแต่ลูกค้าจะถูกศาลพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายเสียแล้ว หรือไม่ปรากฏว่าลูกค้าไปอยู่แห่งใดในพระราชอาณาเขต
5. ถึงแม้ผู้ประกอบธุรกิจจะได้เรียกให้ลูกค้าชำระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์แล้วก็ตาม ถ้าผู้ค้ำประกันพิสูจน์ได้ว่าลูกค้านั้นมีทางที่จะชำระหนี้ได้และการที่จะบังคับให้ลูกค้าชำระหนี้นั้นจะไม่เป็นการยาก ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องบังคับการชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของลูกค้าก่อน
6. ถ้าผู้ประกอบธุรกิจมีทรัพย์ของลูกค้ายึดถือไว้เป็นประกัน เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้ชำระหนี้เอาจากทรัพย์ซึ่งเป็นประกันก่อน
7. ข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนผู้ประกอบธุรกิจผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้ผู้ประกอบธุรกิจผ่อนเวลาแก่ลูกค้า ข้อตกลงนั้นใช้บังคับไม่ได้ เว้นแต่ผู้ค้ำประกันที่เป็นสถาบันการเงินหรือค้ำประกันเพื่อสินจ้างเป็นปกติธุระ
8. ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจได้ทำการลดหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อให้แก่ลูกค้า รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันตามสัญญาเช่าซื้อ และลูกค้าตกลงรับข้อเสนอดังกล่าว ผู้ค้ำประกัน

รับผิดเฉพาะมูลหนี้ที่มีการลดหนี้ตามเงื่อนไขข้างต้น หรือผู้ค้ำประกันจะเข้าสวมสิทธิ เพื่อชำระหนี้ตามมูลหนี้ดังกล่าวได้

9. ผู้ค้ำประกันยังมีหน้าที่และความรับผิดต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ผู้ค้ำประกันยังมีหน้าที่และความรับผิดต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในสัญญาค้ำประกัน

ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจคำเตือนนี้แล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ..... ผู้ค้ำประกัน

ลงชื่อ ..... ผู้ประกอบธุรกิจ